

Divisjon Drift og vedlikehold
Drift og vedlikehold, sør
Plan og utbygging, sør – CIA30
06.07.2026

Statens vegvesen

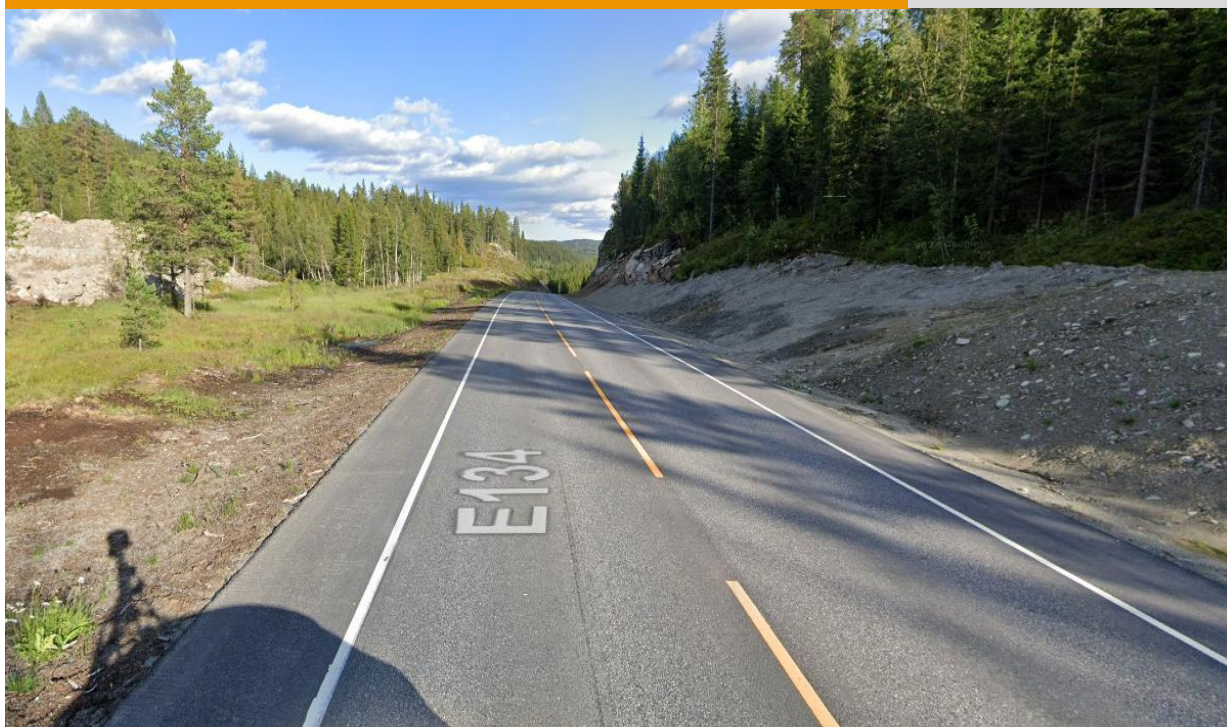
Kontrakt TS-tiltak Agder 2026-2028

Utførelsesfase

SHA-plan mal oppdatert 02.10.2025

Sikkerhet, helse og arbeidsmiljøplan (SHA-plan)

Mime: 26/196711

Revisjons-Nr.	Endring/oppdatering:	Uført av navn/dato
01	Som vedlegg til konkurransegrunnlag	Turid H. Claussen/06.07.2026

SHA-plan

Kontrakt TS-tiltak Agder 2026-2028

Revisjonsdato:

06.07.2026

Side 1 av 20

Innhold

1.0	Distribusjon og lagring av SHA-plan	3
2.0	Innledning.....	4
2.1	Mål	4
3.0	Organisasjon.....	5
3.1	Byggherrens organisasjon	5
3.2	Entreprenør og hovedbedrift med samordningsansvar <navn>	5
3.4	Prosjekterende.....	6
4.0	Organisasjonskart	7
5.0	Fremdriftsplan	8
5.1	Byggherrens fremdriftsplan	8
5.2	Byggherrens vurderingskriterier for fastsettelse av byggetid	8
5.3	Entreprenørens fremdriftsplan.....	8
6.0	Byggherrens risikovurdering	9
6.1	Risikovurdering og risikoreducerende tiltak	9
6.6	Forslag til risikoreducerende tiltak.....	10
7.0	Endring og oppdatering av SHA-plan	18
7.1	Endringslogg	18
8.0	Varslingsplan.....	19

1.0 Distribusjon og lagring av SHA-plan

SHA-plan skal lagres i MIME og distribueres på felles digitale plattform.

Byggherren har ansvar for ajourføring, komplettering og distribusjon av SHA-plan. Alle involverte parter har plikt til å melde fra om forhold som ikke er i overensstemmelse med planen, eller som bør behandles og innlemmes i planen.

Distribusjonsliste	
Navn	Firma/avdeling
Sigurd Wiberg	Plan og utbygging, sør
Thomas Johnsen	Plan og utbygging, sør
Tellef Gjømle	Plan og utbygging, sør
Turid Homme Claussen	Drift og vedlikehold, sør

2.0 Innledning

Kontrakten er utførelse av mindre TS-tiltak i Agder 2026–2028

Tiltakene vil variere i omfang og omfatter utbedringsarbeid av ulik art, først og fremst trafiksikkerhetstiltak så som utbedring av sideterreng, tiltak mot utforkjøringsulykker og forarbeid for asfalt. Typiske tiltak som vil dekkes av kontrakten er utvidelse av sikkerhetssonen, etablering av siktsoner og masseutskifting av eksisterende veg. Utvidelse av sikkerhetssonen innebærer sprengning av fjellskjæringer og fjellnabber/enkeltsteiner, utslaking av vegskråninger, etablering av nytt grøfteprofil, vegetasjonsrydding, forlenging av stikkrenner med nye inntakskonstruksjoner, etc. Det kan også bli aktuelt med utbedring av eksisterende veg, breddeutvidelse, kant- og vegforsterkning, kryssutbedringer, mindre kurveutbedringer, kollektivtiltak og legging av nye rør som erstatning for eksisterende bruer.

2.1 Mål

Byggherrestrategien setter krav til at HMS settes høyere enn kvalitet, framdrift og økonomi. Statens vegvesen har som arbeidsgiver og byggherre det mål at all virksomhet i etaten skal gjennomføres uten at mennesker, materiell og miljø påføres skade. For denne kontrakten er det satt følgende mål:

- H1-verdi (Fraværsskedefrekvens): 0
- H2-verdi (Personskadefrekvens): 0
- F-verdi (Fraværskoeffisient): 0
- N-verdi (Nestenulykkefrekvens): >1000

Andre prosjektmål:

- Prosjektet skal planlegges med tilstrekkelig tid til å få utført arbeidet på en sikker måte.
- Arbeidsvarsling/skilting, merking og trafiksikkerhet skal følges opp i prosjektet og skal være eget tema på alle byggemøter.
- Det skal gjennomføres sikkerhetskampanjer (valgt tema) på prosjektet for å synliggjøre entreprenørens engasjement i det forebyggende HMS arbeidet.

3.0 Organisasjon

3.1 Byggherrens organisasjon

Statens Vegvesen er byggherre på riks- og europaveg.

	Navn
Prosjekteier	Marianne Øhrn
Prosjektleder	Sigurd Wiberg
Byggeleder	Thomas Johnsen
SHA-koordinator prosjektering (KP)	
SHA-koordinator utførelse (KU)	Thomas Johnsen
Følgende personer har utarbeidet tilbudsgrunnlagets risikovurdering inkludert restrisikorapport fra tidligere faser	Turid H. Claussen

3.2 Entreprenør og hovedbedrift med samordningsansvar <navn>

	Navn/firma
Prosjektleder	
Anleggsleder(e)	
Leder for samordning	
Verneombud	
Andre entreprenører/virksomheter tilknyttet kontrakten (underentreprenører): Se HMSREG eller ELRAPP <kontrakten> /oversiktslister/RF 504-skjema	

Andre aktører som skal utføre arbeid på/ved anleggsområde i prosjektet, og må samordnes: (sideentreprenører, andre byggherrer som f.eks teleoperatører, kraftselskaper, kommuner osv.)

Virksomhet	Kontaktperson

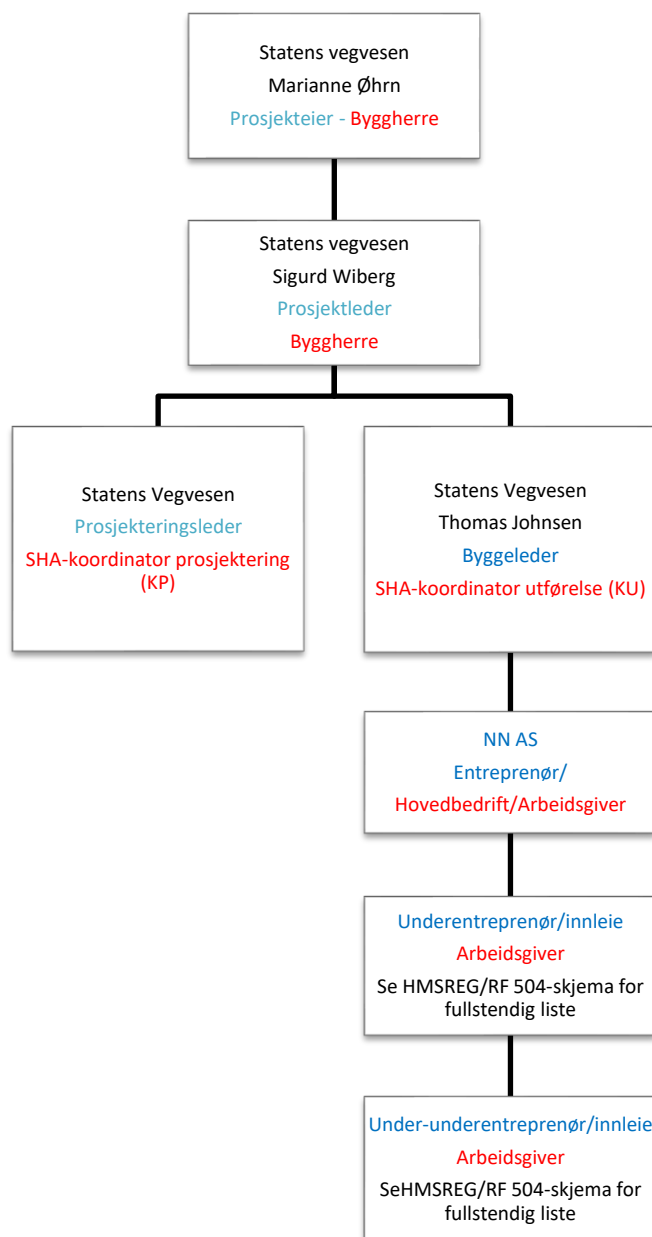
Tilgrensende arbeider kan ha behov for koordinering og samordning. Dette kan innebære tilgrensende arbeid koordineres gjennom koordineringsmøter, entreprenørens fremdriftsplan, koordinerte risikovurderinger, beredskapsplaner med mer.

3.4 *Prosjekterende*

Byggherrens prosjekterende:	
Virksomhet:	Kontaktperson:

Entreprenørens prosjekterende:	
Virksomhet:	Kontaktperson:

4.0 Organisasjonskart

Rød tekst: Rolle iht byggherreforskriften/arbeidsmiljøloven.

Blå tekst: Entreprioseforhold

Sort tekst: Navn på firma eller person

5.0 Fremdriftsplan

Det er krav i byggherreforskriftens § 8 bokstav b at det foreligger en fremdriftsplan.

5.1 Byggherrens fremdriftsplan

Beskrivelse	Dato/tid
Kontraktsinngåelse	September 2026
(delmål, viktige milepæler, faser osv.)	
(delmål, viktige milepæler, faser osv.)	
Ferdigstillelse	2028

Se kontrakten for oppdaterte frister.

Ferdigstillelse på de ulike tiltakene vil komme frem av hvert enkelt avrop.

5.2 Byggherrens vurderingskriterier for fastsettelse av byggetid

Byggetid for det enkelte avrop vil bli fastsatt i samarbeid mellom byggherre og entreprenør ifm. gjennomgang av bestillinger.

5.3 Entreprenørens fremdriftsplan

Fremdriftsplan legges inn på prosjektets felles eRoom når dette er etablert.

6.0 Byggherrens risikovurdering

6.1 Risikovurdering og risikoreducerende tiltak

Risikonivået for hver hendelse indikerer hvor alvorlig situasjonen er vurdert i forhold til å opprettholde og ivareta sikre forhold i kontraktperioden for denne entreprisen. Risikonivået er vurdert ut fra sannsynlighet og konsekvens, se risikomatriksen under.

	Sannsynlighet		
	Liten (S1) > 5 år	Middels (S2) 1- 5 år	Stor (S3-5) 0- 1 år
Konsekvens			
Kritisk (K4-K5): Personskade, død eller varige men Miljøskade, kritisk			
Alvorlig (K3): Personskade, fravær utover 10 dager Miljøskade, alvorlig			
Mindre alvorlig (K1-K2): Personskade, fravær inntil 10 dager Miljøskade, liten			

Det er identifisert, gjennomført og planlagt flere risikoreducerende tiltak i tillegg til lovpålagte og forskriftsmessige krav. Tiltakene er listet opp i rubrikken «Risikoreducerende tiltak» og er hensyntatt i vurdering av risikonivået for de ulike hendelsene.

Identifiserte farer som krever risikoreducerende tiltak, er markert med rødt og farer der tiltak må vurderes er markert med gult. Farer markert med grønt er vurdert til å ha så lav risiko at tiltak vanligvis ikke er nødvendig av byggherren å beskrive som spesifikke tiltak i SHA- planen.

Risikonivået er synliggjort før og etter risikoreduserende tiltak. Det forutsettes at de risikoreduserende tiltakene blir utført og at dette følges opp av koordinator utførelse (KU).

Rødt indikerer stor risiko, gult middels og grønt liten risiko.

Risikomatrisen kan også brukes for å gi en visualisering og en samlet oversikt over risikoforhold slik at en får et mest mulig komplett bilde av risikotilstanden på prosjektet. Dette fås ved å føre nr. av uønsket hendelse inn i risikomatrisen.

6.6 Forslag til risikoreduserende tiltak

Denne risikovurderingen har i hovedsak tatt for seg risiko og risikoreduserende tiltak knyttet opp mot arbeidsulykker og personskader.

Arbeidsoperasjon	Uønsket hendelse	Risikoreduserende tiltak	Risikonivå	
			Før	Etter
1.Spregning av skjæringer	Skade på trafikanten Skade på personell Skade på infrastruktur Fall til lavere nivå Funn av udetonert sprengstoff (forsager) Stein faller ned	Samhandlingsmøte med spregningsentreprenør før oppstart. Med fare for utglidning av stein i veg skal langsgående sikring, styrkeklasse T3 benyttes. Tildekking med skytematter mot sprut. Spreng mindre salver (vurdere mengden når det sprenges nær infrastruktur eks. høyspentlinjer). Det skal benyttes elektronisk tenn-system. Bergsprenger følger gjeldende prosedyrer	Rødt	Gult

		<p>(forsagere) for dette.</p> <p>Ved sprengning av høye skjæringer skal det sprenges pall vis og sikres.</p> <p>Det settes ut rystelsesmålere på nærliggende boliger/bygg.</p> <p>Entreprenør skal for å en sikker sprengning gjennomføre denne i tråd med Prosesskode 1 - pkt. 22 Sprenging i dagen.</p> <p>Ved sprengning i mørket skal entreprenøren etablere ekstra vakthold og belysning.</p> <p>Det tillates ikke å sprengre etter kl. 15:00 på fredager.</p> <p>Personell og maskiner skal sikres med fallsikring når det jobbes på pall over 2 meter. Alternativ permanent sikring.</p> <p>Før sprengning skal fjellet kontrolleres for løse blokker og sikres.</p>		
2.Trafikkavvikling	<p>Skade på trafikanten</p> <p>Skade på myke trafikanter</p> <p>Påkjørsel personell</p> <p>Høy hastighet</p> <p>Blålysetatene kommer ikke frem</p>	<p>Godkjent arbeidsvarslingsplan.</p> <p>Mellom anlegg og offentlig veg skal det sikres med langsgående sikring, styrkeklasse T3.</p> <p>Hjelpemann/vakt ved arbeider og rygging i områder med myke trafikanter, ryggekamera, ryggesignal, tilpasset utstyr/maskiner i forhold til stedlige forhold.</p> <p>Ved vinterdrift skal det strøs godt i anleggsområdet.</p>	Rødt	Gult

		<p>Jevnlig reparasjon av slag hull.</p> <p>Alle skal bruke synlighetsklær-verneklasse 3.</p> <p>Det gjennomføres trafiksikkerhetssamling (TS) tidlig i prosjektet med obligatorisk deltakelse.</p> <p>Der det etableres omkjøringsmuligheter skal omkjøringsveg ha tilstrekkelig standard (fast dekke).</p> <p>Fartsreducerende tiltak sånn som sjikane, innsnevring av kjørefelt, lysregulering og mobile fartshumper, skilte ned og ha tilstrekkelig belysning.</p> <p>Det skal etableres kontakt mellom blålysetatene og entreprenør/BH</p>		
3. Arbeid nær/ ved strømførende anlegg	Skade på infrastruktur Strømgjennomgang	<p>Det må gjennomføres kartlegging og innmåling av eksisterende anlegg.</p> <p>Netteier skal kontaktes om mulig flytting, og det skal være jevnlig dialog med entreprenør i utførelsen.</p> <p>Nær/ved avtale inngås med netteier.</p> <p>Frakobling og spenningsprøving, sikre mot innkobling ved låsing og merking, (luftledninger m.m.)</p> <p>Etablere flere sikkerhetsbarrierer (minst to), bruk av arbeidslag på minst 2 personer.</p> <p>Entreprenør skal avgrense tilstrekkelig</p>	Rødt	Gult

		arbeidssonen (mellom maskin og strømførende) med synlig markering.		
4. Utfylling av masser nært vassdrag	Utforkjøring/maskinvelt Skade på/ulempe for trafikanten	Mot vassdrag skal massene tippes i sikker avstand fra kant. Fysisk hinder for dumper/lastebil med tippstokk (steinfang), om nødvendig skal hjelpemann benyttes. Der på anlegget hvor trafikken går tett mot maskin skal det avskilles fra anleggsområdet med langsgående sikring T3.		
5. Lasting, lossing og graving	Skade på/ulempe for trafikanten Utforkjøring/maskinvelt Skade på personell Støv/stein i vegbane	Mellom anlegg og offentlig veg skal det sikres med langsgående sikring kl. T3 Benytte internkommunikasjon Kontroll av mengde av stein og grus av lastebiler som transporterer masser. Daglige rutine for rengjøring av veg (maskinkost, vann).	Rødt	Gult
6. Av/påkjøring til offentlig veg	Skade på/ulempe for trafikanten Utforkjøring/maskinvelt Støv/stein i vegbane	Fartsreducerende tiltak sånn som sjikane, innsnevring av kjørefelt, lysregulering, mobile fartshumper og tilstrekkelig belysning. Hjelpemann/vakt ved arbeider og rygging i områder med myke trafikanter, ryggekamera, ryggesignal, tilpasset utstyr/maskiner i forhold til stedlige forhold. Mellom anlegg og offentlig veg skal det sikres med langsgående sikring T3.	Gult	Gult

		<p>Kontroll av mengde av stein og grus av lastebiler som transporterer masser.</p> <p>Om nødvendig forsterke vegskulder der hvor vegen er smal.</p> <p>Daglige rutine for rengjøring av veg (maskinkost, vann).</p>		
7. Boring bolting	<p>Fall til lavere nivå</p> <p>Klem</p> <p>Maskinvelt</p> <p>Støv</p> <p>Sprut i fra gysemasse</p>	<p>Fallsikringsutstyr skal brukes</p> <p>Borerigger skal utstyres med vern mot alle bevegelige deler som utgjør en risiko ved berøring.</p> <p>Liften plasseres på plant underlag utenfor sikkerhetssone til offentlig veg.</p> <p>Ved glatt underlag (vinter) sikres liften med kjetting på hjul og det strøs med sand under liften</p> <p>Boreriggen skal være utstyrt med støvsuger.</p> <p>Vann eller støvbindene kjemikalier skal tilføres som støvdempende tiltak dersom ikke steinstøv kan fjernes med andre tiltak som f.eks. sentralstøvsuger.</p> <p>Personlig verneutstyr (støvmaske/hørselvern) skal benyttes av alle arbeidere som er eksponert.</p> <p>Vernebriller, gummihansker og støvler brukes</p>	Gult	Gult

8. Riggområde	Skade på/ulempe for trafikanten Skade på personell Utslipp til ytre miljø	<p>Det skal utarbeides riggplan som viser relevante forhold på anleggsområdet (skal på plass før oppstart).</p> <p>Avkjørslene skal være oversiktlige og etableres så vinkelrett som mulig på vegen.</p> <p>Det skal ikke plasseres utstyr/maskiner som ikke er i arbeid innenfor vegens sikkerhetssone.</p> <p>Personell skal unngå å oppholde seg unødige der det foregår maskinarbeid.</p> <p>Avsperre anleggsområde og fysisk skille myke trafikanter fra biltrafikk.</p> <p>Siktsoner/blindsoner må ivaretas – eget tema på oppstartmøte.</p> <p>Absol skal være lett tilgjengelig.</p>	Gult	Gult
9. Arbeid i/ved fyllinger, grøfter eller kummer	Skade på/ulempe for trafikanten	<p>Mellom anlegg og offentlig veg skal det sikres med langsgående sikring T3.</p> <p>Hjelpemann/vakt ved arbeider og rygging i områder med myke trafikanter.</p> <p>Ryggekamera, ryggesignal, tilpasset utstyr/maskiner i forhold til stedlige forhold.</p> <p>Grøften graves ut med forsvarlig helling og/eller det benyttes grøftkasse (over 2 m). Se veileder for grøftarbeid. Veileder_for_grøftarbeid</p>	Gult	Gult
10. Asfaltarbeid/rekkverksarbeid	Skade på/ulempe for trafikanten Skade på personell Sprut av varm asfalt	Det brukes manuell trafikkdirigering med følgebil eller lysregulering.	Gult	Gult

	Støv	<p>Ut mot fylling skal det sikres med langsgående sikring.</p> <p>Etablere god leding forbi arbeidsstedet med 906 markeringer.</p> <p>Benytte synlighetsbekledning kl.3.</p> <p>Øyevern, hansker og flammehemmende bekledning benyttes.</p> <p>Støvdemping med vann – bruke godkjent filtermaske</p>		
11. Masetransport	<p>Skade på/ulempe for trafikanten</p> <p>Utforkjøring/maskinvelt</p> <p>Høy hastighet</p>	<p>Mellom anlegg og offentlig veg skal det sikres med langsgående sikring styrkeklasse T3.</p> <p>Kontroll av last før transport langs veg.</p> <p>Kjørebanelen skal til enhver tid være så ren at det ikke oppstår trafikkfarlige situasjoner.</p> <p>Trafikkregler om mobilbruk skal overholdes.</p> <p>Forsterke veiskulder om nødvendig.</p> <p>HE informerer om hastigheten i anleggsområdet, TS samling gjennomføres</p>		
11. a Masetransport	Støv	<p>Daglig rutine for rengjøring av vegbane</p> <p>Bruke vann som støvdemping</p>	Gult	Grønt
12. Hogst/vegetasjonsrydding	<p>Skade på/ulempe for trafikanten</p> <p>Skade på annen infrastruktur</p>	<p>Minst mulig ferdsel av skogsmaskin på veg.</p> <p>Tømmeret skal plasseres i god avstand fra offentlig veg (sikkerhetsavstand), slik at ikke dette kan rulle inn på veg.</p>	Gult	Grønt

		Hjelpemann for trafikkavvikling skal eventuelt benyttes.		
13. Vintervedlikehold	Skade på/ulempe for trafikanter. Høy hastighet	<p>Vedlikeholds entreprenør må informeres i god tid før vintersesongen at det kan bli endret kjøremønster.</p> <p>Det skal det strøs ekstra med sand.</p> <p>Brøytekanter tas ned hvis disse går ut over siktsonene.</p> <p>Vegbredden skal markeres godt med 906 markeringer/-eller brøytestikk (leding).</p> <p>Fartsreducerende tiltak (sjikane, innsnevring av kjørefelt, lysregulering og mobile fartshumper, skilte ned) og tilstrekkelig belysning.</p>	Gult	Grønt
14. Befaring på anlegget	Påkjørsel Fall	<p>Personell skal holde seg utenfor områder hvor det er fare for påkjørsel.</p> <p>Synlighetsbekledning ihht kontrakt skal alle benytte.</p> <p>Ved befaring i ulendt terreng skal det før befaringen gjøres en risikovurdering.</p>	Gult	Grønt

7.0 Endring og oppdatering av SHA-plan

Følgende endringer medfører oppdatering i SHA-plan:

- Endringer i byggherres og entreprenørens organisasjon
- Endringer i fremdriftsplanen som har betydning for sikkerheten
- Nye risikoforhold som krever spesielle tiltak

Rutiner for behandling av endringer og oppdateringer:

De ulike aktørene i entreprisen har et ansvar for straks å melde fra til byggherren om endringer som påvirker SHA.

Beslutning om nødvendig tiltak tas av byggherren v/prosjektleder/byggeleder i samråd med SHA-kordinator og anleggsleder eller tilsvarende hos de utførende, samt prosjekterende der det er behov.

Endringer referatføres i byggemøte, oppdateres i SHA-planen og distribueres iht liste i pkt 1 og i endringslogg pkt. 7.1

Byggherren skal sørge for at arbeidsgivere og enmannsbedrifter gjøres kjent med planen og får informasjon når det skjer endringer i planen.

7.1 Endringslogg

Dato	Endringsbeskrivelse	Årsak	Utført av

8.0 Varslingsplan

- Varslingsplanen må tilpasses det enkelte prosjekt. Røde bokser skal ikke fjernes.
- Varslingsplanen gjelder for alle varslingspliktige hendelser som inntreffer i forbindelse med arbeid langs veg (skader, nestenulykker og farlige forhold).
- Varslingsplanen må henges opp på naturlige plasser, som HMS-tavler og prosjektkontor.

Nødetatene

Nødetatene skal alltid varsles når det har oppstått alvorlig skade, eller hvor den er akutt fare for alvorlig skade på person, materiell eller miljø.

Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet skal alltid varsles når det inntreffer uønskede hendelser som er varslingspliktige hit. Dette vil ofte omfatte tilfeller hvor det har oppstått alvorlige personskader/dødsfall som følge av arbeid, samt ved alvorlig hendelse knyttet til bergarbeid. Hendelsene rapporteres gjennom arbeidstilsynets egne varslings-/rapporteringskanaler. Arbeidstilsynet skal alltid varsles ved alvorlige faresituasjoner ved bergarbeid.

<https://www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/melde-ulykke/>

Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB)

DSB skal alltid varsles når det inntreffer uønskede hendelser som er varslingspliktige hit. Dette vil ofte være hendelser som kommer inn under kategoriene brann, eksplosiver, elektrisitet, farlige produkter/stoffer, transport av farlig gods, samt elulykker og strømskade. Hendelsene rapporteres gjennom direktoratets egne varslings-/rapporteringskanaler.

<https://www.dsb.no/>

www.dsb.no/skjema/

Statsforvalteren

Statsforvalteren skal alltid varsles når det inntreffer uønskede hendelser som er varslingspliktige hit. Dette vil ofte være hendelser som er relatert til ytre miljø og klima. Hendelsene rapporteres gjennom statsforvalternes egne varslings-/rapporteringskanaler. Hendelsene rapporteres til statsforvalteren i det fylket hvor hendelsen inntraff.

Varsling i byggherreorganisasjonen (varsling i linjen)

Byggherreorganisasjonen skal alltid varsles når det inntreffer en uønsket hendelse som er varslingspliktig til et tilsynsorgan. Varsling i byggherreorganisasjonen skal primært utføres telefonisk (muntlig). Dersom kontakt ikke oppnås kan alternativ varsling benyttes, for eksempel SMS-melding osv. Varsler må alltid varsle neste person i varslingslinjen dersom telefonisk (muntlig) kontakt ikke oppnås.

Varsling i byggherreorganisasjonen (varsling via VTS)

VTS skal varsles ved alvorlige ulykker. I varslingsplan er det laget to varslingslinjer til VTS. Primært skal den som oppdager hendelsen informere VTS. Byggeleder må sikre at VTS er varslet.

Oppfølging av K4-K5 hendelser

Byggherre skal følge «Prosedyre for oppfølging av K4-K5 hendelser».

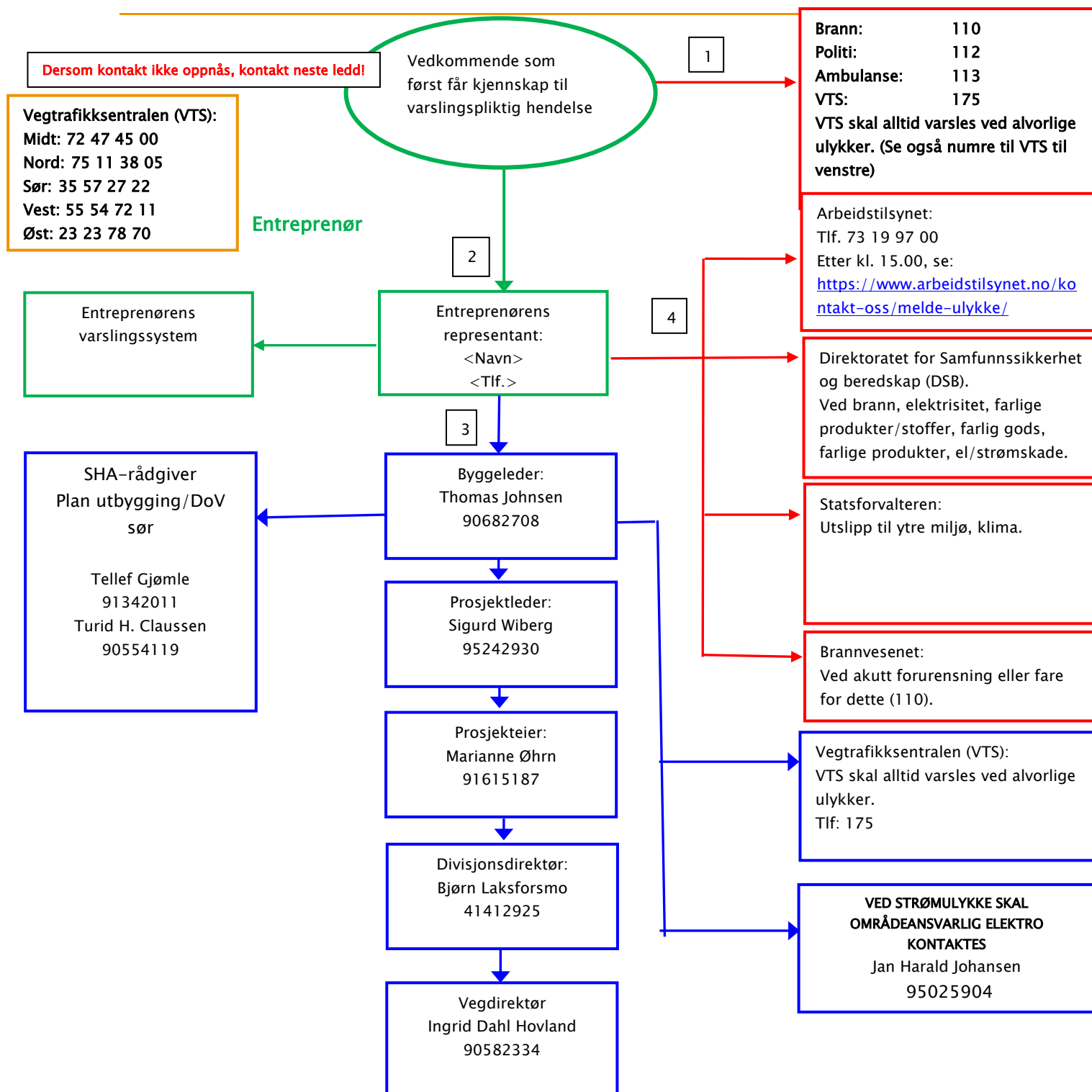
Strømulykker:

Ved strømulykke skal følgende skjema benyttes til DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap):

<https://www.dsb.no/lover/elektriske-anlegg-og-elektrisk-utstyr/artikler/elulykker-og-stromskader/>

Alvorlige strømulykker skal i tillegg meldes per telefon til DSB på 33 41 25 00 (sentralbord) eller til DSB vakt på telefon 482 12 000

Varslingsplan SHA/YM – Utbygging

Heltrukket rød linje: Varslingslinje til redningstjeneste, VTS og tilsynsmyndigheter.

Heltrukket grønn linje: Varslingslinje til entreprenør egen organisasjon og byggeleder.

Heltrukket blå linje: Varslingslinje i byggherreorganisasjonen.